

specifikace: K projednání žaloby, již se insolvenční dlužník domáhá určení neplatnosti smlouvy o postoupení pohledávky, která byla přihlášena do jeho insolvenčního řízení, jsou věcně příslušné okresní soudy.

§ 159 odst. 1 písm. g) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

XY INS XY
101 VSPH 780/2022
74 ICm 1744/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Radky Šimkové a soudců JUDr. Františka Kučery a JUDr. Jiřího Goldsteina v právní věci

žalobkyně: **I. Č., IČO XY,**

proti

žalovaným: 1. **JUDr. Jitka Bartáková**, soudkyně Krajského soudu v Praze,
sídlem náměstí Kinských 234/5, 150 75 Praha 5,

2. **JUDr. Daniela Urbanová**, IČO 66240484,
insolvenční správce dlužnice L. K.

3. **LEYRAM INVEST LLC.**, jiné reg. č. 134805894,
sídlem River RD N 5305, 97303, Keizer, Spojené státy Americké,
zastoupené JUDr. Janem Votočkou, advokátem,
sídlem Letenská 121/8, 118 00 Praha 1,

o neplatnost smlouvy o postoupení pohledávky,

vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 74 ICm 1744/2021,

o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Obvodnímu soudu pro Prahu 5.**

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobkyně se žalobou doručenou dne 23. 10. 2019 Krajskému soudu v Praze (dále jen „předkládající soud“) domáhá určení neplatnosti smlouvy o postoupení pohledávky uzavřené dne 10. 8. 2019 (v žalobě nesprávně uvedeno datum 8. 10. 2019) mezi JUDr. Danielou Urbanovou, insolvenční správkyní dlužnice L. K., jako postupitelem (dále též „žalovaná č. 2“) a společností LEYRAM INVESTIC LLC, jako postupníkem (dále též „žalovaná č. 3“). Důvod neplatnosti spatřuje žalobkyně zejména v tom, že předmětná pohledávka v nominální výši 5 461 682 Kč, kterou L. K. coby původní věřitelka přihlásila do insolvenčního řízení žalobkyně (viz sp. zn. KSPH 42 INS 21769/2013-P22), byla po prohlášení konkursu na majetek L. K. (sp. zn. KSPH 42 INS 21774/2013) postoupena žalovanou č. 2 žalované č. 3 za úplatu jen ve výši 500 000 Kč, a to na základě rozhodnutí JUDr. Jitky Bartákové (žalované č. 1), kterým jako soudkyně Krajského soudu v Praze udělila souhlas k převodu předmětné pohledávky.
2. Předkládající soud postupem podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) věc předložil Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému (dále též „nadřízený soud“) k rozhodnutí o věcné příslušnosti. Dle jeho mínění jsou k projednání této žaloby v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy dle ust. § 9 odst. 1 o. s. ř.
3. Účastnice, ač předkládajícím soudem vyzvány postupem dle § ust. 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř., se k avizovanému procesnímu postupu předkládajícího soudu nevyjádřily.
4. Dle ust. § 11 odst. 1 o. s. ř. se řízení koná u soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.
5. Dle ust. § 104a odst. 1 o. s. ř. soud zkoumá věcnou příslušnost kdykoli za řízení.
6. Dle ust. § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Dle ust. § 7 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“), nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.
8. Dle ust. § 7a IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.

9. Dle ust. § 159 odst. 1 IZ incidenčními spory jsou: a) spory o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek, b) spory o vyloučení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty nebo o vydání výtěžku zpeněžení podle § 225 odst. 5, c) spory o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela, d) spory na základě odpůrčí žaloby, e) spory o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinností insolvenčním správcem, f) spory o platnost smluv, kterými došlo ke zpeněžení majetkové podstaty prodejem mimo dražbu, g) spory o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka, je-li na takovém určení naléhavý právní zájem, h) další spory, které zákon označí jako spory incidenční.
10. Z veřejně přístupného insolvenčního rejstříku se podává, že žalobkyně je dlužnicí, na jejíž majetek byl usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2015, č. j. KSPH 42 INS 21769/2013-A-100, prohlášen konkurs. Usnesení nabylo právní moci dne 31. 5. 2016. Pod poř. č. P-22 je zapsána přihláška pohledávky věřitele č. 17 L. K. za žalobkyní. Pohledávka byla přihlášena ve výši 5 461 682 Kč. Dále je z insolvenčního rejstříku zřejmé, že na majetek L. K. byl rovněž prohlášen konkurs, a to usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2016, č. j. 42 INS 21774/2013-A-34, které nabylo právní moci dnem 9. 8. 2016. Žalovaná č. 2 byla tímž dnem ustanovena insolvenční správkyní dlužnice L. K. Žalovaná č. 1 usnesením ze dne 18. 2. 2019, vydaným pod č. j. KSPH 42 INS 21774/2013-B-66, udělila žalované č. 2 souhlas k postoupení pohledávky L. K. žalované č. 3. Dne 16. srpna 2019 insolvenční soud usnesením vydaným pod č. j. KSPH 42 INS 21769/2013-P22-3, připustil, aby na místo věřitele č. 17, JUDr. Daniely Urbanové, insolvenční správkyně dlužnice L. K., vstoupila do řízení podle ust. § 18 odst. 1 IZ jako nabyvatel pohledávky společnost LEYRAM INVEST LLC.
11. Jak plyne např. z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. 29 ICdo 19/2016, je judikatura Nejvyššího soudu ČR dlouhodobě ustálena na závěru, že v tzv. sporném řízení, které je ovládáno dispoziční zásadou, platí, že soud je vázán žalobou, tedy tím, jak žalobce vymezil předmět řízení. Předmět řízení žalobce vymezuje v žalobě vylicením skutečností (skutkových tvrzení), jimiž uvádí skutkový děj, na jehož základě žalobním petitum uplatňuje svůj nárok. Dle usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10, závisí stanovení věcné příslušnosti okresních nebo krajských soudů vždy na předmětu řízení. Předmětem sporného řízení je nárok v procesním smyslu, jenž je tvořen dvěma složkami: předmětem nároku a základem nároku. Předmětem nároku jsou požadované účinky soudního rozhodnutí, vyjádřené v žalobním petitu; základem nároku jsou skutková tvrzení, jež žalobce přednesl k odůvodnění svého nároku.
12. Ze žalobních tvrzení, která jsou určující pro stanovení věcné příslušnosti soudu, je zjevné, že se žalobkyně z důvodů v žalobě blíže popsanych domáhá, aby byla soudním rozhodnutím prohlášena za neplatnou Smlouva o postoupení pohledávky, kterou insolvenční správkyně původní věřitelky žalobkyně pohledávku převedla na třetí subjekt za sjednané finanční plnění.
13. V insolvenčním řízení je věcná příslušnost soudů upravena v ust. § 7a IZ. Spor o určení neplatnosti postupní smlouvy, prostřednictvím níž došlo k postoupení pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení na nového nabyvatele (nového věřitele), přitom není možno pod toto ustanovení podřadit. Projednávaná věc nemá ani povahu incidenčního sporu plynoucího z ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ. Nejde zde totiž o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku dlužníka, a stejně tak se nejedná o určení práva resp. právního vztahu k nebo závazku dlužníka jako takovému. Žalobkyně podanou žalobou požaduje výhradně určení neplatnosti smlouvy, na podkladě níž byla pohledávka původní věřitelky L. K. postoupena

novému nabyvateli. Nejde také o žádný ze sporů projednávaných krajskými soudy podle některé litery ust. § 9 odst. 2 o. s. ř.

14. Vrchní soud v Praze, jako soud nadřízený, proto s odkazem na ust. § 9 odst. 1 o. s. ř. vyslovil, že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy. Zároveň podle ust. § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Obvodnímu soudu pro Prahu 5 jako soudu příslušnému (ust. § 84 ve spojení s ust. § 85 odst. 1 o. s. ř.).
15. Rozhodnutím o věcné příslušnosti pod bodem I. jsou účastníci řízení a soudy vázáni (ust. § 104a odst. 7 o. s. ř.). Tím není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (ust. § 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.)

Poučení: proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze dne 1. prosince 2022

JUDr. Radka Šimková
předsedkyně senátu